

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

XXI. An Caluiniani sint Authotheani?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

eorum in cælis semper vident faciem Patris? Itaque secundum substantiam Deus est vbique in mundo; secundum hypostasin Filius Deierat in Christo.

III. VORSTIUS pag. 207. In Deo Accidentia sunt ab ipsis Substantia longè diuersa. Quia Decreta Dei sunt 1. Multa, 2. Libera, 3. Non sunt ab æterno: At substantia Dei est 1. Vnica, 2. Necessaria; 3. Ab æterno. Ergo Decreta Dei sunt Accidentia, non substantia.

AUTOR. AT substantia Dei est infinite perfecta, vt in se ulterius perfici nequeat; excluditq; omnē defectū: at modo perficeretur in se, si reciperet Accidentia. 4. Quicquid Bonitatis est in creaturis, id omne inest Deo per modum simplicissimæ formæ: at in illis est aliquid perfectionis substantialis, & accidentalis: ergo totum inest Deo per simplicissimæ formæ modū incoëpositum.

DICO AD. I. Decreta DEI non sunt multi actus Volūtatis; sed vnus simplex: & in Deo non sunt multa, sed omnia vnum: actus enim intelligendi & volendi in Deo sunt ipse Deus. Vnde *Esse, Possè, Operari* nil differunt in Deo.

AD. II. Libera sunt quoad terminationem ad obiecta: at necessaria in se: Vt, Persona Verbi necessariò existit; at liberè terminatur ad Humanitatem.

AD. III. Deus non producit nouas in se actiones, vt nos & Angeli; quia non recipit accidentia perfectissimus: solum terminatio Dei ad obiecta dat denominationes; vt quæ in tempore facta sit & fiat. Neque in Deo causa libera necessariò præcedit tuum effectum; cū actiones intellectus & voluntatis sint indiuisibiles, inque instanti producantur ab æterno; at terminantur ad obiecta in tempore.

IV. VORSTIUS pag. 226. Vulgò putant, Eternitatem totam simul existere, & omnibus temporum differentiis coexistere: quæ sententia falsa est. Quia sequeretur præteritum, præsens, futurum simul coexistere respectu æternitatis. 2. Possè Deum facere, vt præteritum non sit verè præteritum: vt annus orbis conditi primus esset hic præsens.

BECAN. AT, Eternitas Dei est substantia Dei, ait Vorstius; hæc verò est tota simul & indiuisibilis; ergo & illa. Alioquin foret substantia mutabilis & corruptibilis: Partes autem temporis dum actu sunt, coexistunt æternitati.

QVÆSTIO XXI.

An Calviniani sint Autotheani?

AUTOR. I. Affirmat Genebrardus *l. 1. de Trin.* & suspicatur Fr. Stanca- rum illius hæreseos autorem extitisse: quem subexcusat *Bella. l. 2. de Christo c. 19.*

Lindanus in 2. dialogo, Canisius in præfat. l. de Ioh. Bapt. Caluinum autorem eius faciunt. Ex errore hoc sequitur Aut Sabellianismus hic: *Filium non distingui personaliter à Patre: Aut Manichæismus ille: Filium à Patre distingui etiam natura, & non esse Dei Filium, sed aliud Principium.*

II. Negat Bellarminus, quoad sententiam, eum docuisse Autotheismum. I. Probat: quòd *Instit. 2. c. 17. §. 13.* fateatur, Vnam numero naturam esse in tribus distinctis personis. 2. Idem, *Instit. 1. c. 17. §. 19.* Filium asserit genitum à Patre. *Ibid §. 23.* Essentiam Patris Filio comunicatam. *Ibid §. 15.* Essentiam distinguit à Personis ratione solum, non realiter. 3. Idem Beza in axiomatis de *de Trinit.* Et Iosias Simlerus episc. ad Po-

lōn.

lon. defendit Autufiam; Et sanè satis.
 4. Adde, Calvinus oppugnat Gentilem, iam tantem Deum Patrem solum verum Deum habere à se effentiam; at Filium & Spiritum S. habere productam à Patre, nec eos esse Autotheos. Sed hisce mox contraria proferemus realia profata ipsius & suorum.

III. Affirmat Bellarminus, quoad loquendi modum, Calvinum, negat autufiam, Christum autotheum docuisse. Inst. I. c. 13. §. 19. *Cum de Filio, sine Patria respectu simpliciter loquimur; bene & propriè filium à se esse asserimus. Ibid §. 23. Quomodo Creator, qui omnibus esse dat, non erit à seipso; sed aliunde Effentiam mutuabitur?* Idem contra Gentilem sæpè: *Et in Symbolo àurè dictum, ait: Deum de Deo. &c.*
 IV. Ego cum sic reuera sensisse existimo. Id ita doceri videtur.

CALVINUS Inst. I. c. 13. §. 23. *Christus nisi Deus sit à se, sed à Patre, precarsa eius erit Diuinitas, et ab alio mutuata. &c. Effentiam à seipso habet; Personā à Patre &c.* Piger adducere plura 2. Ita & Galli plerique, Calvinistæ, qui primitas Spiritus eius hauserūt. Vide Lauoiū in *replie. lib. 2. c. 4. §. 8.* 3. Beza lib. contra Heshul. *Dei Filius nullo modo ex Patris substantia genitus est.*

4. Ratio anonymi apud Feuardenantium dialogo. 1. *Incommunicabilis est essentia diuina. Quia Calvinus ait lib. contra Gentilem pag. 917. Si essentiam Pater communicauit cum Filio, vel ex solido communicauit, vel ex parte. Si ex parte, dimidius Deus est; Si ex solido, in ipso Patre euauit. Rursum: Si Patris essentia est in Filio; erit etiam Persona Patris.*

A V T O R. Ecce quam pugnaciter Calvinus re, mente, lingua, calamoque docuit Autotheum Christum. Deinde: quasi verò essentia eadem commu-

nis inferat & Personæ communicatio nem necessariò. Hypostasis enim proprietatis est; ideoque incommunicabilis. Si enim communicaretur iam & Proprietatis personalis esse desineret, & distinctio personarum cessaret: foretque vna Persona; sicut vna Effentia est: Quod est Iudaismus, & Sabellianismus.

Age; proprius contra Autotheanos I. Hoc Caluini effatum, quod negaret Gentilis, mortem huic attulit gloriant, apud Bell. in *prefat. de Christo*. Se primum esse martyrem suæ sectæ; cæteros Martyres pro Christi gloria mortuos; se moti primum pro eminentia Dei solius, Patris. Nam, dicebat ille: *Dei Filius à seipso non est, sed ab Effentiatore essentiat.* 2. In Synodo Lausanensi teste Petro Carolo *Epistola ad Card. Lotharingia*: Ministri nunquam à Caluino impetrare potuerunt, vt plane fateretur, Christum esse Deum ex Deo Patre. 3. Ob hanc vocem Carolus Molinæus, quamuis impius, testè Lanoio in *replie. lib. 2. cap. 4.* Calvinum principem Atheorum proclamauit. 4. Witakerus ad 6. *rationem Campiani*, alijque cum eo, Calvinum modicus tuentur esse Autotheitam. 5. Beza in *prefat. libel. Athanas. & Cyrilli*, errorem Magistri agnoscit, & leuiter acenlat, teporizans: Nam contrarium supra, 6. Sed age sis: si signominiosum Christo, mutuari abs Patre naturam; cur honorificum censet eidem, sumere ab eam tuam Personam? 6. Caluini vox est *Quomodo creator est Christus, si, qui omnibus esse dat, essentiam aliunde mutuabitur?* Et Mahumetis vox est, Azoara 27. *DEUS substantia est necessariò existens; cui impossibile est, vt essentiam aliunde mutuetur.* At
 Chri-

Christus est Deus: Ergo Caluinus & Mahumet consentiunt consciscuntq; blaphemi. Ista philologicâs: porrò Theologicâs.

II. SCRIPTURA Caluino contraria militat. Matth. II. *Omnia mihi tradita sunt à Patre meo.* &c. vide in *Antis christo quæst. 7.*

CONCILIA aduersantur Caluino: Nicænum, Sardicense, Constantinopol. Ephesinum. Quò intolerabilior superbia Caluini, nolentis dicere cum ijs *Deus de Deo Christus*: Sicut nec in Conc. Aquileiensi duo Ariani, licet ferè centies interrogati, respondere, *Deum de Deo Christum*, voluerunt: Nec in Syn. Laufenfi ex Caluino idem valuerunt extorquere Symmyta.

3. Aduersantur ei S. PATRES S. Iustinus lib. de rectâ fidei Confess. *Pater inaccessibiliter habet essentiam; Filius nascibiliter.* Cætera in *Genealog. quæst. 8.*

SVADENT porrò suum Aurotheismum ferè istis 1. Patres dicunt Filium à seipso esse. *Aug. in Psal. 109. Cyril. lib. 7. Trin. Patrem & Filium esse vnum principium.* 2. Nisi Filius haberet à se Essentiam, foret precariò Deus, similis creaturis, quæ aliunde habent Esse. 3. Filius dicitur Iehoua, sicut Pater: & Iehoua significat ipsum ESSE, fontemque Essendi, & Esse à seipso.

DICO AD I. Vnum Principium, sc. creaturarum. Alioquin Aug. tract. 39. in Ioan. ait: *Pater est principium sine principio: Filius principium de Principio.*

AD II. Hoc euincit contra Gentilem, qui ait, Essentiam esse Christo Creatam: At nil id contra nos, qui Incretam & Communicatam Christo credimus.

AD III. Iehoua quidem significat i-

psum essendi fontem; nec idè est à seipso: sed fons de fonte, ait Aug. l. 7. Trin. c. 2. *Deus de Deo, lumen de lumine, Sapiencia de Sapiencia, essentia de essentia: Et tamen Pater & Filius vnus est Deus, vnum lumen, Sapiencia, veraque essentia.*

III. DE CHRISTI HUMANITATE.

QVÆSTIO XXII.

An in Christo sint dua Personæ seu Vniões hypostatica?

LATHERVS in Conc. de Nat. Dom. Imperiti quidam Christum Hominem Omnipotentem faciunt. Vide supra quæst. 14. 20.

CALVINVS Inst. l. I. c. 13. §. 9. ait *duas in Christo Personas distinguit*: aut amphibologiâ vocabuli *Persona* ludit. Clarè Brentius & Beza: duas ponunt Personas. Vide *Geneal. par. quæst. 9. fusè.*

SVADENT istis ferè sophismatis Nestoriani antiquonoui. 1. Ioan. 2. *Soluire Templum hoc sc. Humanitatis mex, domicilium Diuinitatis: et Templum, & habitator eius sunt duo.* 2. Phil. 2. *In similitudinem hominum factus, habitum inueniens est homo: Vt Rex habitu rustico rusticus videtur, nò est.* 3. Heb. 2. *Christus est sine matre, sine genealogia*: qua Deus: at qua Homo, non est. Ergo duo. 4. Vox *DEVS* absolutè posita non significat Vnitum homini Deum, ergo Mariæ Filius non est Deus, sed Alius; qui clamat *Deus meus*, vt quid *Me dereliquisti?* 5. Anteriores se nemo gignere potest: Deus anterior est Maria. ergo &c. 6. Filius debet esse *duos ortos* parentibus: *IESVS*, non est Mariæ filius quia Deus. Ergo.

AUTOR. I. At iste ipsissimus est Nestorianismus: refutatus in *Genealog. ibid.* 2. Deinde Hebr. I. *Nouissimè locutus est nobis in Filio suo, Homine; per quem fecit &*

F. SACR.